

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра механічної та електричної інженерії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Безпека життєдіяльності та основи охорони праці

освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь Бакалавр

Гарант – Олександр Безкровний, к.е.н., доцент професор
кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Розробник:

Дрожжана Ольга, старший викладач
кафедри механічної та електричної інженерії

Полтава
2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра механічної та електричної інженерії
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Дрожжана Ольга, старший викладач <i>Контакти:</i> ауд. 380 (навчальний корпус № 3) e-mail: olga.drozhchana@pdaa.edu.ua тел. 0661413901 сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/drozhchana-olga-ureshivna#
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	072 Фінанси, банківська справа та страхування <i>ОПП Фінанси, банківська справа та страхування</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	«Правознавство»

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання сучасних теоретичних знань, умінь і навичок, необхідних майбутнім фахівцям для ефективного вирішення питань безпеки життєдіяльності та охорони праці у сфері їх професійної діяльності, формування у здобувачів вищої освіти відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях та безпеки життєдіяльності у надзвичайних ситуаціях.

Основні завдання навчальної дисципліни: набуття здобувачами вищої освіти знань, умінь, навичок та здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантування збереження життя, здоров'я та працездатності персоналу об'єктів господарювання в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій, формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів господарювання.

Компетентності:

загальні:

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні:

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання

ПРН17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Програма та структура навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як оцінка небезпек.
- Тема 2. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти Господарювання.
- Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки .
- Тема 4. Соціально-політичні небезпеки, їх види та характеристики. Соціальні та психологічні чинники ризику. Основи здорового способу життя. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях.
- Тема 5. Застосування ризик-орієнтовного підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку надзвичайної ситуації.
- Тема 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних об'єктів у надзвичайній ситуації. Управління силами та засобами об'єктів господарювання під час надзвичайних ситуацій.
- Тема 7. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.
- Тема 8. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці.
- Тема 9. Профілактика травматизму та професійних захворювань.
- Тема 10. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.
- Тема 11. Основи виробничої безпеки.
- Тема 12. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма (072ФБСС_бд_2021)				заочна форма (072ФБСС_бз_2021)			
	Усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р		л	п	с.р
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності. Таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.	4	2	-	2	4	2*	-	2
Тема 2. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	6	-	2	4	4	-	-	4
Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки.	6	-	2	4	4	-	-	4
Тема 4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику. Основи здорового способу життя. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях.	6	-	2	4	4	-	-	4
Тема 5. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій.	8	-	2	6	2	-	-	2

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма (072ФБСС_бд_2021)				заочна форма (072ФБСС_бз_2021)			
	Усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р		л	п	с.р
Тема 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних об'єктів у надзвичайних ситуаціях. Управління силами та засобами об'єктів господарювання під час надзвичайних ситуацій	6	2	-	4	4	-	-	4
Тема 7. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.	8	2	2	4	6	2	-	4
Тема 8. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці.	6	2	-	4	4	-	-	4
Тема 9. Профілактика травматизму та професійних захворювань.	6	2	-	4	4	-	2	2
Тема 10. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії	20	2	4	14	8	-	-	8
Тема 11. Основи виробничої безпеки	8	2	-	6	4	-	-	4
Тема 12. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.	6	2	-	4	2	-	-	2
індивідуальні завдання: контрольна робота для заочної форми навчання					40			40
Усього годин	90	16	14	60	90	4	2	84

* настановча лекція була у 2 семестрі

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Розв'язання тестів			Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Екзамен	
	№1	№2	№3				
ПРН17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.	8	8	8	8	13	11	53
ПРН23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.	6	6	6	6	11	9	47
Разом	14	14	14	14	24	20	100

Форми контролю результатів навчання (заочна ф.н.)

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання практичного завдання	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Екзамен	
ПРН17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.	11	11	21	10	53
ПРН23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.	9	9	19	10	47
Разом	20	20	40	20	100

Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- розв'язування тестів;
- виконання вправ на практичних заняттях (розв'язування ситуаційних задач);
- виконання завдань самостійної роботи;
- виконання контрольної роботи (заочна ф.н.).

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є *екзамен*.

Формуючи систему оцінювання результатів навчання науково-педагогічним працівником вказуються, виходячи з особливостей навчальної дисципліни: форма контролю знань успішності здобувачів вищої освіти, шкала та критерії оцінювання результатів їх навчання для поточного та підсумкового контролю із врахуванням очікуваних результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (денна ф.н.)

Назва тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Розв'язання тестів			Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Екзамен	
	№1	№2	№3				
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності. Таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.				-	2		2
Тема 2. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.				2	2		4
Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки.				2	2		4

Тема 4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику.. Основи здорового способу життя. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях	14			2	2		18
Тема 5. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій.				2	2		4
Тема 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних об'єктів у надзвичайних ситуаціях. Управління силами та засобами об'єктів господарювання під час надзвичайних ситуацій.				-	2		2
Тема 7. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.		14		-	2		16
Тема 8. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці.				-	2		2
Тема 9. Профілактика травматизму та професійних захворювань.				-	2		2
Тема 10. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії			14	2/2	2		20
Тема 11. Основи виробничої безпеки				2	2		4
Тема 12. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.				-	2		2
Екзамен						20	20
Разом	14	14	14	14	24	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (заочна ф.н.)

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання практичного завдання	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Екзамени	
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності. Таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.					
Тема 2. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.					
Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки.					
Тема 4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику.. Основи здорового способу життя. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях					
Тема 5. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій					
Тема 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних об'єктів у надзвичайних ситуаціях. Управління силами та засобами об'єктів господарювання під час надзвичайних ситуацій.					
Тема 7. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.			40		40
Тема 8. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці.					40
Тема 9. Профілактика травматизму та професійних захворювань.	20	20			
Тема 10. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії					
Тема 11. Основи виробничої безпеки					

Тема 12. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.					
Екзамен				20	20
Разом	20	20	40	20	100

Форми, шкала та критерії оцінювання **результатів навчання** при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- **розв'язування тестів** - протягом вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти розв'язує по кожних програмних результатах навчання тести (всього за курс 3 розв'язування тестів):

Критерії оцінювання розв'язування тестів

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
14	Правильно обрано відповіді на 80-100% питань тесту, що свідчить про засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
10	Правильно обрано відповіді на 60-80% питань тесту, що свідчить про засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
5	Правильно обрано відповіді на 40-60% питань тесту, що свідчить про засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
0	Неправильна відповідь на питання тесту, або відповідь відсутня, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

Критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє матеріалом, правильно виконав практичні завдання, що свідчить про засвоєння програмних результатів навчання, а вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
1	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє матеріалом (поверхнево), при виконанні практичних завдань допущені суттєві неточності та помилки, що свідчить про недостатній рівень засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
0	Виконання завдання відсутнє, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

Критерії оцінювання виконання практичного завдання (заочна ф.н.)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
20	Правильно виконано розрахунки, пояснення, сформульовані повні висновки, що свідчить про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
15	Правильно виконано розрахунки, немає пояснення, висновків, що свідчить про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
10	При розрахунках допущені помилки, пояснення не чіткі, висновок поверхневий, це свідчить про зниження можливості застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
5	Проведені розрахунки з чисельними помилками, немає пояснень, висновку, це свідчить про не здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
0	Практичне завдання не виконано, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

- виконання завдань самостійної роботи - здобувач вищої освіти виконує за всіма темами з навчальної дисципліни:

Критерії оцінювання виконання завдання самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2	Завдання самостійної роботи опрацьовані в повному обсязі, практичні завдання виконані вірно, що свідчить про засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
1	Завдання самостійної роботи опрацьовані не в повному обсязі (поверхнево), у виконанні практичних завдань допущені суттєві помилки, що свідчить про недостатній рівень засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
0	Завдання самостійної роботи не виконані, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Критерії оцінювання виконання завдання самостійної роботи (заочна ф.н.) (тести)

20	Правильно обрано відповіді на 80-100% питань тесту, що свідчить про засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
15	Правильно обрано відповіді на 60-80% питань тесту, що свідчить про засвоєння базових знань з програмних результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
10	Правильно обрано відповіді на 40-60% питань тесту, що свідчить про недостатній рівень засвоєння програмних результати навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
5	Правильно обрано відповіді менше, ніж на 40% питань тесту, що свідчить про не засвоєння програмних результати навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
0	Неправильна відповідь на питання тесту, або відповідь відсутня, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

- **виконання завдань контрольної роботи** – здобувачі вищої освіти заочної форми навчання виконують самостійно індивідуальне завдання - контрольну роботу, яка містить 6 теоретичних питань і 1 практичне завдання.

Критерії оцінювання виконання одного теоретичного питання контрольної роботи (заочна ф.н.)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Здобувач вищої освіти надав повну відповідь(90-100%), що свідчить про засвоєння програмних результатів, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
4	Здобувач вищої освіти надав неповну відповідь (80%), що свідчить про достатній рівень засвоєння програмних результатів, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
3	Здобувач вищої освіти надав неповну відповідь (70%), що свідчить про базовий рівень знань для засвоєння програмних результатів, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя

2	Здобувач вищої освіти надав часткову відповідь, що свідчить про початковий рівень знань програмних результатів, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
1	Здобувач вищої освіти надав мінімальну відповідь, що свідчить про низький рівень знань програмних результатів, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
0	Здобувач вищої освіти не надав відповідь, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання

**Критерії оцінювання виконання практичного завдання контрольної роботи
(заочна ф.н)**

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
10	Правильно виконано розрахунки, пояснення, сформульовані повні висновки, що свідчить про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
9	Правильно виконано розрахунки, пояснення, але сформульовані не повні висновки, що свідчить про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
8	Правильно виконано розрахунки але не було пояснення і висновків, що свідчить про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
7	При розрахунках допущена механічна помилка, яка не вплинула на висновки, продемонстрована здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
6	При розрахунках допущена помилка, яка вплинула на результат та висновок, але ход рішення все ж таки показує про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
5	При розрахунках допущені помилки, які вплинули на висновок, але ход рішення все ж таки показує про здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного

	розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
4	При розрахунках допущені помилки, пояснення відсутні, висновок сформоване не вірно, це свідчить про зниження можливості застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
3	При розрахунках допущені помилки, пояснення відсутні, висновок відсутній, це свідчить про зниження можливості застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
2	Проведені розрахунки з чисельними помилками, немає висновку, це свідчить про не здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
1	При виконанні практичного завдання був обраний тільки шлях його виконання, що свідчить про не здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
0	Практичне завдання не виконано, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – **екзамен**, завдання якого складається з 2 теоретичних питань та тестового завдання.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти 07100_бд_2021 на екзамені

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го теоретичного питання (всього 2 теоретичних питання)	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1	теоретичне питання розкрито частково (10%) і допущено при цьому певні суттєві помилки, які значно впливають на загальне розуміння питання, відповідь фрагментарна, непослідовна, що свідчить про те, що значна частина компетентностей не сформована та частково отримані програмні результати навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
	2	теоретичне питання розкрито не повністю (20-30%) і допущено при цьому суттєві помилки, недостатньо розкрито більшість його окремих положень, які впливають на загальне розуміння питання, що свідчить

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
		про те, що деякі компетентності не сформовані та частково отримані програмні результати навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
	3	теоретичне питання розкрито не повністю (40%) і допущено помилки, які впливають на загальне розуміння питання, що свідчить про те, що деякі компетентності не сформовані та частково отримані програмні результати навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
	4	теоретичне питання розкрито не повністю (50%) і допущено окремі помилки, які не впливають на загальне розуміння питання, що свідчить про те, що в основному компетентності сформовані та частково отримані програмні результати навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
	5	теоретичне питання розкрито не повністю (60%), але сутність теоретичного питання визначено, допущено деякі помилки які не впливають на загальне розуміння питання, що свідчить про те, що компетентності в основному сформовані та частково отримані програмні результати навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
	6	теоретичне питання розкрито не повністю (70-80%), але сутність теоретичного питання визначено, допущено деякі помилки які не впливають на загальне розуміння питання, що свідчить про те, що компетентності в основному сформовані та частково отримані програмні результати навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
	7	теоретичне питання розкрито, але допущено дві-три помилки, що свідчить про формування необхідних компетентностей та отримання програмних результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
	8	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про формування

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
		необхідних компетентностей та отримання програмних результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
для тестового завдання	0	неправильна відповідь на всі питання тесту, або відповідь відсутня, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.
	1	правильно обрано відповіді менше ніж на 40% питань тесту, що свідчить про не недостатнє засвоєння програмних результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
	2	правильно обрано відповіді на 40-60% питань тесту, що свідчить про засвоєння базових результатів навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
	3	правильно обрано відповіді на 60-80% питань тесту, що свідчить про засвоєння програмних результати навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
	4	правильно обрано відповіді на 80-100% питань тесту, що свідчить про засвоєння програмних результати навчання, а саме вміння визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя

Трудовітність

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3.

Форма семестрового контролю – **екзамен**

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Практичні завдання, завдання з самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату

Академічна доброчесність

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики, навчальні фільми.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Березуцький В. В. Ризик орієнтований підхід в охороні праці: монографія. LAP Lambert Academic Publishing, 2019. 108 с.
2. Безпека людини в сучасних умовах: монографія. Н.Л. Березуцька, А.О. Богодист та ін.; за заг. ред. проф. В.В. Березуцького. Харків: ФОП Мезіна В.В., 2018. 208с.
3. Дикань С.А., Іваницька І.О. Безпека людини. Університетський курс [Текст] Human Secursty: підручник. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2019. 279с.
4. Запорожець О. Безпека життєдіяльності: навч. посібн. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 448с.
5. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності: навч. посібн. Київ: Основа, 2016. 267с.
6. Запорожець О.І. Основи охорони праці: підручник. Київ: вид. ЦУЛ, 2019. 264с.
7. Грибан В.Г., Негодченко О.В. Охорона праці: навч. посібн. Київ: вид. ЦУЛ, 2019. 280с.

Допоміжні

1. Конституція України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Кодекс законів про працю: закон України з змінами від 17.05.2012р. № 4711-VI. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
3. Про внесення змін до Закону України «Про охорону праці»: закон України від 21.11.2002р. № 229-IV. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
4. Положення про службу охорони праці: типові положення від 15.11.2004р. № 255. URL: <http://www.dnopr.kiev.ua>.
5. Типове положення про навчання з питань охорони праці: типові положення від 26.01.2005р. № 15. URL: <http://www.dnopr.kiev.ua>.

Інформаційні ресурси мереж Інтернет

1. Офіційний сайт Державна служба України з питань праці. URL: <http://dsp.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <https://www.dsns.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Фонду соціального страхування України. URL: <http://www.fssu.gov.ua/>